

75-jarige Kärcher reinigt 50-jarige Euromast

Kärcher blaast hoog van de toren

De Zuid-Duitse familieonderneming Kärcher is alom bekend van de hogedrukwaterreinigers, hoewel het productengamma veel breder is. Dat laatste verdient wellicht wat meer bekendheid, maar toch speelt Kärcher zich dit jaar in Nederland in de kijker met de chemievrije heetwaterreiniging van de Euromast. Door dergelijke sponsorprojecten weet Kärcher zeker dat het bedrijfsbeleid van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zijn vruchten afwerpt. Bovendien brengt het de firma in contact met restaurateurs en wordt een schat aan waardevolle ervaring opgedaan ten behoeve van de technologieontwikkeling. Zo wast de ene hand de andere!

Namens Kärcher Duitsland lichtte milieumanager Frank Schad toe dat reinigingswerk teamwerk is, niet alleen tijdens de uitvoering maar al bij de hele projectvoorbereiding. "Wij doen alle reinigingswerken altijd in nauwe samenwerking met de restaurateurs. De reden voor het reinigen is meestal dat vuil gebouwen aantast, of als voorbehandelen voor conserveerwerk. Het conserveerwerk zelf kan dan net zo delicaat zijn als het reinigen: vaak is het juist niet de bedoeling een historisch gebouw een gloednieuw uiterlijk te geven."

Managing Director Kees Wagtmans kon op 6 mei – bij de tweede persbijeenkomst waar het er overigens minder stormachtig aan toe ging dan op 31 maart, zodat het rondje in de uitzichtgondel deze keer doorgang kon vinden – wijzen op twee opvallende gebeurtenissen. "Naast de bekerfinale in de Kuip is er nog een belangrijke gebeurtenis. De Euromast is het boegbeeld van de stad Rotterdam. Wie jarig is, moet trakteren: trakteren op een schone jas. We reinigen met puur zuiver water, er komt geen drupje zeepsop of chemie bij. Laat dát voorop staan!" Dat het hier niet louter overwegingen van afvalwaterbehandeling of milieu betreft, blijkt uit de afwegingen die bij een dergelijk reinigingsproject komen kijken.

TECHNIEKONTWIKKELING

Vaak is het inzetten van reinigingsmiddel behalve het water zelf juist schadelijk, zo is bijvoorbeeld in Dresden gebleken. In de baroktuin Zwinger is begin vorige eeuw natronloog gebruikt om de in olieverf gedecoreerde natuurstenen gebouwen en ornamenten te reinigen. Dat werkte uitstekend, maar had bijwerkingen waarvan men lange tijd last heeft gehad. De inzet van niet-neutrale middelen, zoals in dit geval dus een basisch water-loogmengsel, tast de natuursteen aan, zoals ook zure reinigingsmiddelen zouden doen. Tal van overwegingen komen dus bij het opstellen van het strijdplan kijken, terwijl de argeloze voorbijganger vooral het spektakel van abseilende reinigers ziet. "Dit is een prachtig project, en is alleen mogelijk door te investeren in nieuwe technieken." Van de 1,4 miljard euro omzet wordt 7% in nieuwe ontwikkelingen gestoken, en dat is zeker niet beperkt tot hogedrukreinigers. Doelen die Kärcher heeft met deze culturele sponsoringsprojecten, zijn meer dan het invulling geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze projecten helpen

De spuitlans en nozzle zijn enkele procesparameters die per project afgestemd worden op het uit te voeren werk. (foto: David Franck Photographie)

ook bij de technologieontwikkeling, brengen het bedrijf in contact met renovators en tonen wat de materialen kunnen. In juli, augustus en september zal de Prague National Theatre aan de beurt zijn, en in november de Nihonbashibrug in Tokyo: een granieten brug uit 1911.

REINIGINGSFACTOREN

De schacht van beton heeft een oppervlakte van 5.000 vierkante meter. Het reinigingsprobleem hier is typisch stedelijk: organische aanslag als mos en algen, en luchtverontreiniging. En gehard stof. Stof wordt in de loop der tijd hard door vochtinwerking. "Het vuil onder het platform is echt zwart. Dat is typisch voor niet-beregende delen", aldus Schad. "Als er gehard stof op het oppervlak zit, duurt het wel vijf tot tien keer zo lang om het schoon te krijgen."

Er zijn vier reinigingsapparaten in gebruik, één per uitvoerder, en er staat een extra installatie als reserve paraat. De reiniger moet een vaste hand hebben, en niet lang op één plek blijven spuiten. Aan beton kan niet veel stuk gaan, maar monumentale gebouwen uit zacht kalkzandsteen zijn een ander verhaal. De 264 colonnades van het Vaticaan bijvoorbeeld, bestaan uit heel zachte mergsteen. Spuitafstanden en temperatuur worden hier dan op aangepast.

Hogedrukreinigen is dus een zeer flexibele techniek, waarbij de vier factoren van een reinigingsproces afgestemd kunnen worden op de situatie. Alsof hij juist een VOM-cursus

gevolgd had, wist hij ze feilloos op te sommen: mechanische inwerking, reactietijd, temperatuur en chemicaliën. "Deze factoren kun je flexibel gebruiken: je kan de machine aanpassen aan het reinigingsprobleem. Omdat er geen chemie wordt toegepast, moeten we ter compensatie de factor temperatuur wat versterken." Het water verlaat op bijna honderd graden celsius de nozzle en raakt met ongeveer tachtig graden het oppervlak.

Wat de mechanische inwerking betreft, wordt er op 200 bar gewerkt, en de spuitlans is aangepast aan de situatie. Hij is slechts 56 cm lang, zodat de abseilers er makkelijk mee kunnen werken. Gekozen is voor een vlakstraalnozzle, die sneller werkt dan een rondstraalnozzle en minder kans op beschadiging geeft dan een puntstraalnozzle. Het beton van de Euromast heeft na vijftig jaar inwerking door zoute zeelucht en temperatuurwisselingen wellicht wat losse korrels aan het buitenoppervlak. Bovendien zou een puntstraal ook lijnen achter kunnen laten. De nozzlehoek van de vlakstraalnozzles is 40 graden voor relatief schone vlakken en 25 graden voor plaatsen waar hardnekkig vuil zit, bijvoorbeeld resten van dieselroet uit de tijd dat het restaurant nog met diesel verwarmd werd. Projectleider Henk Zajkowski is nog geen gebouwen tegengekomen die niet gingen lukken, "ze zijn ook ooit door mensenhand gemaakt, dus waarom zouden ze niet gereinigd kunnen worden?"

>>

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN OP DE KÄRCHER-MANIER

Het is een typisch Zuid-Duits bedrijf: degelijkheid en duurzaamheid staan voorop. Er werken 7.000 mensen in 45 landen. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen moet je niet alleen in je jaarverslag zetten, je moet het ook gewoon dóén. Kärcher geeft hier invulling aan door kosteloos cultureel erfgoed te reinigen. In de jaren tachtig is hiervoor een cultureel sponsorprogramma bedacht, waarbij nu dus de Euromast de gelukkige is, perfect getimed vanwege zowel het vijftigjarig bestaan als de start van de Tour de France. Andere spektakelstukken zijn de Brandenburger Tor in Berlijn, het Christusbeeld in Rio de Janeiro, de Seattle Space Needle en de kolossen in Luxor enkele jaren geleden. Ook deze drieduizend jaar oude bouwwerken zijn ter hand genomen, en eveneens met zuiver water.

Het Vrijheidsbeeld in New York was in 1985 een van de eerste objecten, in totaal zijn al ruim tachtig blikvangers gereinigd. De kolommen van het Sint Pietersplein in Rome voldoen ook weer aan het reinheidsideaal, en blijkt het werk aan de Colossi van Memnon, het 3300 jaar oude complex te Luxor, is men ook niet bang om onvervangbaar cultuurerfgoed onder handen te nemen. "Het oppervlak was daar heel delicaat", aldus Schad. "Soms werd per reiniger maar 1 m² per dag gedaan."

Romeinse baden in Duitsland, de grotendeels marmeren nationale bibliotheek te Athene van rond 1900 en de muur van Pireaus staan op de referentielijst, maar ook Mount Rushmore in South Dakota, waarvan de vier gezichten van Amerikaanse presidenten weer helemaal toonbaar gemaakt zijn. George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt en Abraham Lincoln zien er weer fris uit. Niet onbelangrijk voor politici, in de hedendaagse beeldcultuur!

De Brandenburger Tor in Berlijn was in 2006 een ideale gelegenheid om 'het muurtje te plaatsen' voor een vrije trap, met het oog op het WK. Het steigerdoek bracht de Duitsers vast in de stemming voor een doelpunt ('Tor'). (archieffoto Oppervlaktetechnieken)

De Brug van Lies in Hermannstadt was de eerste die door middel van scherfjysstralen gereinigd werd. Het is een methode die een voorzichtige maar grondige werkwijze toelaat, met een gelijkmatig resultaat. Behalve het hogedrukstralen met water of ijs kan ook persluchtdrukstralen toegepast worden, met gritdeeltjes. Hiervoor zijn zeer veel typen op de markt. De Space Needle in Seattle bestaat uit gecoat staal en beton.

SNELLER, GOEDKOPER EN VEILIG

Toegankelijkheid voor mens, middel en machine is altijd een aandachtspunt bij dergelijke projecten. De vier hogedrukreinigers zijn in twee sets van twee opgesteld, om de slangen makkelijker rond de toren te krijgen. Vanuit een luik onder het restaurant gaan de reinigers naar 'de werkplek'. Dus niet vanaf het bezoekersplatform zelf, want dan zou-

den ze nog acht meter van de mast verwijderd zijn als ze aan het touw hangen. Water is uiteraard ter plaatse van het torenrestaurant voorhanden, maar er wordt toch gewerkt met twee buffertanks van tweeduizend liter, zodat de reinigers zeker zijn van een constante toevoer. Werken met abseilers gaat sneller dan met voorafgaande steigerbouw, en bovendien

is vaak niet alles met steigers te bereiken. Het kostenaspect heeft uiteraard ook een belangrijke rol gespeeld. "Het ziet er voor voorbijgangers gevaarlijk uit, maar al sinds de jaren zeventig zijn er geen ongelukken gebeurd", aldus Schad. "Het is juist heel veilig: er zijn veel veiligheidseisen en het zijn zeer professionele uitvoerders. En er is altijd een tweede touw voor de veiligheid." Van de mogelijkheid zelf ook even aan het lijntje gehouden te worden, werd op de tweede persbijeenkomst slechts door een enkeling gebruikgemaakt. Het idee was voor de overige belangstellenden blijkbaar te hoog gegrepen, en overigens werd het op 31 maart vanwege de stormachtige wind niet aangeboden.

Een voorproefje van het echte werk...

MEER INFORMATIE

Kärcher BV
Postbus 474
4870 AL Etten-Leur
www.Karcher.nl

Luchtfoto:
David Franck Photographie
photo@davidfranck.de